

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Zdrowia

KZD.411.004.01.2022

Pan
Michał Kuczmierowski
Prezes
Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych
ul. Grzybowska 45
00-844 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/003 Realizacja Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19
przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 55 17, F +48 22 444 55 61
kzd@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych, ul. Grzybowska 45, 00-844 Warszawa (dalej: RARS lub Agencja), następca prawny Agencji Rezerw Materiałowych, która działała do dnia 23 lutego 2021 r. ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Kuczmierowski, p.o. Prezesa od 8 kwietnia 2020 r., Prezes od 7 września 2020 r. (akta kontroli str. 13-14)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Proces przyjmowania i przechowywania szczepionek przeciwko COVID-19 2. Dystrybucja szczepionek przeciwko COVID-19 3. Monitorowanie wykorzystania szczepionek przeciwko COVID-19
Okres objęty kontrolą	Od II poł. 2020 r. do 7 czerwca 2022 r., z uwzględnieniem dokumentów sporządzonych przed i po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Zdrowia
Kontrolerzy	Aneta Grunwald-Fitas, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KZD/12/2022 z 18 lutego 2022 r. i nr KZD/30/2022 z 31 maja 2022 r. Ewa Ściślewska-Jakubiak, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KZD/11/2022 z 18 lutego 2022 r. i nr KZD/31/2022 z 31 maja 2022 r. (akta kontroli str. 1-7)

¹ Ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 637, ze zm.). Agencja Rezerw Materiałowych została zastąpiona przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych". Ustawa weszła w życie dnia 23 lutego 2021 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm., dalej ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych realizowała zadania wynikające z Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19⁴, polegające na przyjmowaniu od producentów kolejnych transz dawek szczepionek, ich dystrybucji do hurtowni farmaceutycznych, a także obsłudze zamówień na szczepionki składanych przez punkty szczepień.

Od grudnia 2020 r. do 31 maja 2022 r. RARS otrzymała 122,0 mln dawek szczepionek, z czego do punktów szczepień wydano 57,9 mln dawek (47,5%), natomiast w magazynach RARS i hurtowniach znajdowało się łącznie 29,7 mln dawek szczepionek⁵.

RARS realizowała zadania związane z odsprzedażą szczepionek, których okres przydatności dobiegał końca. Działając z upoważnienia Ministra Zdrowia sprzedawała do innych państw 16,0 mln dawek szczepionek (13,1% zakupionych), natomiast 11,8 mln dawek (9,7% zakupionych) przekazała w formie darowizny⁶.

Działania te nie zapewniły jednak pełnego wykorzystania dostępnych szczepionek. Unieszkodliwieniu poddano 6,6 mln dawek szczepionek m.in. z powodu przeterminowania (5,4% zakupionych⁷). Dalsze 252,2 tys. dawek szczepionek (0,2% zakupionych), które uległo przeterminowaniu znajdowało się w hurtowniach lub składach RARS i oczekiwało na unieszkodliwienie.

W ocenie NIK istnieje wysokie ryzyko przeterminowania kolejnych dawek szczepionek. Według stanu na 24 maja 2022 r. 92,7 tys. dawek miało okres przydatności do 1 miesiąca, 1,6 mln do 2 miesięcy, 4,3 mln do 3 miesięcy, 14,5 mln do 6 miesięcy.

Hurtownia farmaceutyczna RARS w Wawale nie wysyłała za pośrednictwem Zintegrowanego Systemu Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi⁸, w odniesieniu do szczepionek przeciwko COVID-19, codziennych raportów o stanach magazynowych hurtowni farmaceutycznej, co było niezgodne z art. 78 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *Prawo farmaceutyczne*⁹. Ponadto Agencja nie egzekwowała tego obowiązku od trzech innych hurtowni farmaceutycznych uczestniczących w łańcuchu dystrybucji szczepionek pomimo, że wynikało to z zawartych umów. Funkcjonalność Systemu Dystrybucji Szczepionek¹⁰ stworzonego na potrzeby NPSz, ukierunkowana była na składanie zamówień przez punkty szczepień i monitorowanie ich realizacji, nie pozwalała natomiast Agencji na uzyskanie informacji, czy w pierwszej kolejności z hurtowni farmaceutycznych, z którymi podpisała umowy na świadczenie usług logistycznych, wydawane są szczepionki o najkrótszym terminie przydatności.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: NPSz lub Program. Przyjęty uchwałą nr 187/2020 Rady Ministrów z 5 grudnia 2020 r.

⁵ Według stanu na dzień 31 maja 2022 r.

⁶ Według stanu na dzień 5 kwietnia 2022 r.

⁷ Według stanu na dzień 31 maja 2022 r.

⁸ Dalej: ZSMOPL.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1977, ze zm.

¹⁰ Dalej: SDS.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Proces przyjmowania i przechowywania szczepionek przeciwko COVID-19

Opis stanu faktycznego

W grudniu 2020 r. Rada Ministrów przyjęła Narodowy Program Szczepień przeciwko COVID-19, którego celem było zaplanowanie działań mających zagwarantować przeprowadzenie bezpiecznych i skutecznych szczepień wśród obywateli Polski. Zgodnie z Programem RARS odpowiadała za poprawność i efektywność procesu dystrybucji szczepionek przeciwko COVID-19.

Agencja zawarła umowy z czterema hurtowniami farmaceutycznymi na świadczenie usług logistycznych, których przedmiotem było magazynowanie i dystrybucja szczepionek przeciwko COVID-19. Umowy zostały zawarte z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*¹², tj. na podstawie art. 46c ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi*¹³. Zastępca Prezesa Agencji wyjaśnił, że RARS do współpracy przy NPSz zaprosiła profesjonalne hurtownie farmaceutyczne, a procedury i obowiązki związane z Prawem farmaceutycznym gwarantują jakość realizowanego zadania potwierdzoną zezwoleniem na prowadzenie hurtowni farmaceutycznej wydawanym przez GIF.

(akta kontroli str. 133-281, 412-490, 510-823)

Do 26 maja 2022 r. koszty poniesione przez Agencję z tytułu przechowywania i dystrybucji szczepionek przeciwko COVID-19 wyniosły łącznie 72 839,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 990-994)

RARS nie przeprowadzała kontroli hurtowni farmaceutycznych w zakresie realizacji zadań wynikających z zawartych umów. Umowy na świadczenie usług logistycznych zawierały postanowienia umożliwiające Agencji przeprowadzenie kontroli ilości produktów, warunków ich przechowywania oraz dokumentacji związanej z wykonaniem umów, jednak RARS nie skorzystała z tych uprawnień. Zastępca Prezesa Agencji wyjaśnił, że nie stwierdzono takiej potrzeby, gdyż hurtownie wywiązywały w sposób satysfakcjonujący z nałożonych zadań, regularnie raportowały stany magazynowe produktów przekazanych do dystrybucji, zamówienia były dostarczane w prawidłowych terminach oraz nigdy nie odnotowano odmowy realizacji zamówienia ze względu na brak magazynowy.

Agencja nie zwracała się do Głównego Inspektora Farmaceutycznego z wnioskami o przeprowadzenie kontroli warunków przechowywania szczepionek przeciwko COVID-19 w hurtowniach farmaceutycznych, z którymi zawarto umowy na świadczenie usług logistycznych.

(akta kontroli str. 133-139, 203-209, 412-490, 730-736, 934-939)

W umowach z trzema hurtowniami farmaceutycznymi¹⁴ RARS zawarła postanowienia zobowiązujące je do przekazywania do ZSMOPL, w odniesieniu do szczepionek przeciwko COVID-19, informacji o przeprowadzonych transakcjach, stanach magazynowych i przesunięciach magazynowych do innych hurtowni

¹¹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Dz. U. z 2021 r., poz. 1129, ze zm. Dalej: pzp.

¹³ Dz. U. z 2021 r., poz. 2069, ze zm.

¹⁴ W umowie z czwartą hurtownią nie zawarto tego postanowienia.

farmaceutycznych (zgodnie z art. 78 ust. 1 pkt 6a w zw. z art. 72a ust. 2 ustawy *Prawo farmaceutyczne*), chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Agencja nie egzekwowała od tych hurtowni, jak również od hurtowni RARS w Wąwale, obowiązku codziennego przesyłania raportów do ZSMOPL, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 138, 309-313)

Producenci dostarczali szczepionki przeciwko COVID-19 bezpośrednio do hurtowni RARS w Wąwale, która pełniła funkcję magazynu centralnego. Agencja otrzymywała informacje od producentów o planowanej dostawie szczepionek z jednodobowym lub dwudobowym wyprzedzeniem. Z Wąwału szczepionki wysyłano do hurtowni farmaceutycznych, z którymi RARS podpisała umowy na przechowywanie i dystrybucję.

Od grudnia 2020 r. do 31 maja 2022 r. na stan hurtowni RARS w Wąwale przyjęto łącznie 121 992 995 dawek szczepionek, w tym:

- 71 931 495 Comirnaty firm Pfizer i BioNTech (59%),
- 20 001 200 Vaxzevria firmy Astra Zeneca (16,4%),
- 15 523 300 Vaccine Janssen firmy Johnson&Johnson's (12,7%),
- 10 883 000 Spikevax firmy Moderna (8,9%),
- 3 654 000 Novavax (3%).

Na dzień 31 maja 2022 r. według Systemu Dystrybucji Szczepionek w pięciu hurtowniach przechowujących szczepionki przeciwko COVID-19 znajdowało się łącznie 29 661 465 dawek szczepionek.

(akta kontroli str. 289-292, 295-296)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Hurtownia farmaceutyczna RARS w Wąwale, w odniesieniu do szczepionek przeciwko COVID-19, nie wysyłała za pośrednictwem ZSMOPL codziennych raportów o przeprowadzonych transakcjach, stanach magazynowych i przesunięciach magazynowych do innych hurtowni farmaceutycznych. Stanowiło to naruszenie w art. 78 ust. 1 pkt 6a ustawy *Prawo farmaceutyczne*. Zastępca Prezesa Agencji wyjaśnił, że zgodnie ze *stanowiskiem Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2020 r. szczepionki przeciwko COVID-19 nie są raportowane do ZSMOPL*.

NIK nie podziela stanowiska przedstawionego w powyższych wyjaśnieniach. Przepisy art. 78 ust. 1 pkt 6a oraz art. 72a ust. 3 ustawy *Prawo farmaceutyczne* zobowiązują hurtownie farmaceutyczne do przekazywania za pośrednictwem ZSMOPL informacji o przeprowadzonych transakcjach, stanach magazynowych i przesunięciach magazynowych do innych hurtowni farmaceutycznych, raz na dobę. Stanowisko Ministra Zdrowia nie może wyłączyć stosowania przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

(akta kontroli str. 308-313, 502-504)

2. RARS nie egzekwowała od innych trzech hurtowni farmaceutycznych, uczestniczących w łańcuchu dostaw szczepionek przeciwko COVID-19, obowiązku raportowania do ZSMOPL informacji o przeprowadzonych transakcjach, stanach magazynowych i przesunięciach magazynowych do innych hurtowni farmaceutycznych, w odniesieniu do szczepionek przeciwko COVID-19. Z postanowień zawartych umów wynikał obowiązek

przekazywania tych danych do ZSMOPL. Stanowiło to naruszenie § 5 pkt 14 każdej z umów.

(akta kontroli str. 308-313, 414-415, 502-504, 699-700)

OCENA CZĄSTKOWA

Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych zapewniła system przyjmowania i przechowywania szczepionek przeciwko COVID-19. W umowach na świadczenie usług logistycznych z czterema hurtowniami farmaceutycznymi zawarła uprawnienia umożliwiające przeprowadzenie kontroli nad warunkami przechowywania szczepionek, jednak z nich nie skorzystała. Agencja nie współpracowała także w tym zakresie z Głównym Inspektorem Farmaceutycznym. W swojej działalności RARS nie wykorzystywała systemu ZSMOPL pozwalającego na monitorowanie stanów magazynowych hurtowni. Ponadto pozbawiło inspekcję farmaceutyczną możliwości prowadzenia działań nadzorczych w zakresie monitorowania obrotu szczepionkami przeciw COVID-19.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Dystrybucja szczepionek przeciwko COVID-19

Do nadzoru nad dystrybucją szczepionek przeciw COVID-19 w ramach Narodowego Programu Szczepień służył SDS. System umożliwiał kontakt między punktami szczepień, a RARS i hurtowniami farmaceutycznymi biorącymi udział w łańcuchu dystrybucji szczepionek. W swoim zakresie obejmował zamówienia określonej liczby szczepionek, potwierdzenia przyjęcia dostawy w określonej ilości przez jednostki uprawnione do szczepień oraz raportowanie strat w zakresie liczby dawek przeznaczonych do utylizacji.

Punkty szczepień składały zamówienia na szczepionki bezpośrednio do hurtowni za pośrednictwem SDS. Od grudnia 2020 r. do 31 maja 2022 r. do punktów szczepień wydano łącznie 57 938 855 dawek szczepionek, w tym:

- 45 129 560 Comirnaty firm Pfizer i BioNTech (77,9%),
- 5 626 850 Vaxzevria firmy Astra Zeneca (9,7%),
- 3 870 820 Spikevax firmy Moderna (6,7%),
- 3 212 025 Vaccine Janssen firmy Johnson&Johnson's (5,5%),
- 99 600 Novavax (0,2%).

(akta kontroli str. 289-292, 295-296)

Umowa na przygotowanie i wdrożenie SDS została podpisana 9 grudnia 2020 r. pomiędzy Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Zdrowia, a firmą wykonującą usługę. Pierwsza wersja systemu została uruchomiona 25 grudnia 2020 r. Od momentu przejęcia SDS przez RARS, tj. od 2 lipca 2021 r., Agencja na utrzymanie systemu poniosła koszty w wysokości 1012,2 tys. zł.

Prezes RARS wyjaśnił w sprawie SDS, że system był codziennym narzędziem pracy do analizy przebiegu procesu oraz weryfikacji skutecznego doręczenia szczepionek do wskazanego w zamówieniu punktu szczepień. Na podstawie danych w nim zawartych (statusy realizacji zamówienia) weryfikowano skuteczność dostaw. Ponadto dane z SDS służyły do analizy wysyłanych ilości szczepionek za dany okres czasu oraz planów wysyłkowych na kolejne okresy. Dodatkowo informacje z SDS wykorzystywano do prognozowania w okresie małej dostępności szczepionek, dzięki któremu możliwe było zagospodarowanie dostaw w ujęciu na poszczególne tygodnie, a co za tym idzie prawidłowe kreowanie kalendarzy przez punkty szczepień w celu zapisywania pacjentów. Dodatkowo dane z SDS stanowiły źródło służące weryfikacji raportów miesięcznych z hurtowni na podstawie których wystawiane były faktury obciążające RARS.

Od grudnia 2020 r. do 31 maja 2022 r. 18 pracowników RARS logowało się do SDS łącznie 14 756 razy.

Organizacja procesu dystrybucji w SDS nie pozwalała, na poziomie RARS, na określenie czy z hurtowni wydawane są w pierwszej kolejności dawki o najkrótszym terminie ważności.

(akta kontroli str. 397-398, 405-406, 493-496, 856-866, 1113-1114)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Proces dystrybucji szczepionek przeciwko COVID-19 z RARS do punktów szczepień przebiegał prawidłowo. Pracownicy Agencji analizowali i reagowali na bieżąco na informacje dotyczące dystrybucji szczepionek, w tym informacje pochodzące z systemu obsługującego łańcuch dostaw szczepionek przeciwko COVID-19.

OBSZAR

3. Monitorowanie wykorzystania szczepionek przeciwko COVID-19

Opis stanu
faktycznego

Program magazynowy wykorzystywany przez RARS pozwalał na analizę danych o terminie ważności szczepionek, w wyniku której Agencja prognozowała brak możliwości wykorzystania dostarczonych przez producentów ilości szczepionek na rynku krajowym. W związku z tym Minister Zdrowia podjął decyzję o rozpoczęciu aktywności w sprawach darowizn lub odsprzedaży szczepionek do innych państw.

Poleceniem Ministra Zdrowia¹⁵ RARS została zobowiązana do wykonywania wszelkich koniecznych czynności faktycznych lub prawnych dotyczących zbywania szczepionek przeciw COVID-19, na podstawie stosownych umów sprzedaży, darowizny, pożyczki lub zamiany. Działania objęte poleceniem były finansowane ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, będącego w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.

Agencja przekazała do innych państw w formie sprzedaży lub darowizny łącznie 27 785 450 dawek szczepionek, z czego sprzedała 15 982 680 dawek¹⁶, a w formie darowizny przekazała 11 802 770 dawek szczepionek¹⁷.

Koszty poniesione przez Agencję z tytułu realizacji zadań związanych z obsługą logistyczną, transportową oraz podatkowo-celną szczepionek przekazywanych do innych państw wyniosły łącznie 3 340,8 tys. zł, z czego w 2021 r. 2 323,7 tys. zł, a do końca kwietnia 2022 r. 1 017,1 tys. zł. Niewykorzystane w 2021 r. środki w kwocie 606,3 tys. zł Agencja zwróciła na rachunek Ministerstwa Zdrowia w dniu 14 stycznia 2022 r., tj. z zachowaniem terminu wskazanego w „Procedurze finansowania zadań nałożonych na Rządową Agencję Rezerw Strategicznych na mocy decyzji Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2021 r., znak: WMM.07.4.2021”, określonej przez Ministra Zdrowia. RARS nie przedłożyła Ministrowi Zdrowia rocznego sprawozdania ze środków wykorzystanych w 2021 r., co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 888-900, 1001-1030)

¹⁵ Decyzja Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2021 r., znak: WMM.07.4.2021. Wydana na podstawie art. 11h ust. 2 pkt 2 oraz ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.).

¹⁶ Do: Hiszpanii, Portugalii, Norwegii, Australii, Czarnogóry, Bośni i Hercegowiny, Serbii, Gruzji, Austrii, Niemiec, Wybrzeża Kości Słoniowej oraz Węgier.

¹⁷ Do: Ukrainy, Wietnamu, Tajwanu, Kenii, Uzbekistanu, Egiptu, Kirgistanu, Iranu, Bangladeszu, Czarnogóry, Macedonii, Rwandy, Armenii, Laos, Kambodży, Palestyny, Bośni i Hercegowiny, Demokratycznej Republiki Kongo oraz na Filipiny.

Na 31 maja 2022 r. utylizacji zostało poddane 6 607 090 dawek szczepionek, w tym 1 647 117 dawek w punktach szczepień oraz 4 959 973 dawek w pięciu hurtowniach. Stanowiło to 5,4% w stosunku do całości dostarczonych dawek. Głównymi przyczynami utylizacji szczepionek było ich przeterminowanie, niewystarczająca liczba pacjentów do zaszczepienia (brak możliwości wykorzystania pełnej fiolki), odchylenia od warunków przechowywania (awarie urządzeń chłodniczych w punktach szczepień). Łączny koszt ich utylizacji wyniósł 27,8 tys. zł.

Na 24 maja 2022 r. na stanach magazynowych hurtowni przechowujących szczepionki przeciwko COVID-19 znajdowało się 252 179 przeterminowanych dawek szczepionek. Natomiast 92 692 dawek miało okres przydatności do 1 miesiąca, 1 570 694 do 2 miesięcy, 4 258 660 do 3 miesięcy, 14 521 824 do 6 miesięcy, 302 725 do roku. Powyżej 1 roku 11 052 500 dawek szczepionek.

(akta kontroli str. 498-499, 957-964, 990-994)

Agencja monitorowała proces zwrotu szczepionek, który był obsługiwany przez dwie hurtownie farmaceutyczne uczestniczące w łańcuchu dystrybucji. W przypadku jednej z nich decyzja o redystrybucji była scedowana na RARS. Kierownik hurtowni farmaceutycznej w Wąwale akceptował przyjęcie do redystrybucji szczepionek, których zwrot został pozytywnie rozpatrzony przez kierownika hurtowni pod względem jakościowym (zachowania warunków przechowywania, kompletności dokumentów oraz odpowiedniego stanu szczepionek), a w przypadku szczepionek które nie spełniały wymagań jakościowych, np. z powodu naruszonego opakowania, braku podpisu lekarza lub farmaceuty, czy krótkiej data ważności, potwierdzał ich przeniesienie do strefy produktów przeznaczonych do utylizacji. W przypadku drugiej hurtowni te same decyzje były podejmowane przez osobę odpowiedzialną w hurtowni farmaceutycznej, która po spełnieniu wytycznych zawartych w umowie podejmowała decyzję o redystrybucji szczepionek. Główną przyczyną zwrotów był brak możliwości wykorzystania szczepionek w ustalonym terminie przydatności.

(akta kontroli str. 1104-1114)

Od grudnia 2020 r. do 31 maja 2022 r. zrealizowanych zostało 5387 zwrotów szczepionek z punktów szczepień do hurtowni farmaceutycznych na łączną liczbę dawek 1 605 160. Największą grupę zwróconych szczepionek, bo aż 69,6%, stanowiły szczepionki Comirnaty firm Pfizer i BioNTech, tj. 1 117 650 dawek, Vaxzevria firmy Astra Zeneca 276 250 dawek (17,2%), Spikevax firmy Moderna 106 810 (6,7%), Vaccine Janssen firmy Johnson&Johnson's 100 050 (6,2%) i Novavax 4400 dawek (0,3%).

(akta kontroli str. 286-287)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Agencja nie przedłożyła Ministrowi Zdrowia rocznego sprawozdania z wykorzystania środków otrzymanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, na realizację czynności związanych ze zbyciem szczepionek przeciwko COVID-19 w drodze sprzedaży lub darowizny. Stanowiło to naruszenie postanowień zawartych w „Procedurze finansowania zadań nałożonych na Rządową Agencję Rezerw Strategicznych na mocy decyzji Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2021 r., znak: WMM.07.4.2021”, zgodnie z którym sprawozdanie z przekazanych środków za rok 2021 RARS będzie przedkładać do 15 stycznia 2022 r. Roczne sprawozdanie zostało przesłane w trakcie czynności kontrolnych, tj. 6 czerwca 2022 r. Dyrektor Biura Operacyjnego wyjaśnił, że *sprawozdania dotyczące wykorzystania środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 były przesyłane do Ministerstwa Zdrowia co miesiąc, a roczne nie zostało przekazane w terminie na skutek przeoczenia.*

OCENA CZĄSTKOWA

RARS na bieżąco monitorowała wykorzystanie i zwroty szczepionek przeciw COVID-19. Nie zapewniło to jednak pełnego wykorzystania dostępnych zasobów szczepionek. Następstwem zbyt małego zainteresowania szczepieniami w stosunku do zakupionych szczepionek było m.in. to, że unieszkodliwianiu poddanych zostało 5,4% dostarczonych dawek. RARS rzetelnie wykonywała zadania związane z dystrybucją szczepionek odsprzedanych lub darowanych do innych krajów.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Przekazywanie za pośrednictwem ZSMOPL informacji o przeprowadzonych transakcjach, stanach magazynowych i przesunięciach magazynowych do innych hurtowni farmaceutycznych.
2. Egzekwowanie postanowień umów zawartych z hurtowniami, w obszarze obowiązku raportowania do ZSMOPL.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

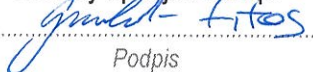
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 15 czerwca 2022 r.

Kontrolerzy

Aneta Grunwald-Fitas

Główny specjalista k.p.

Podpis

Ewa Ściślewska-Jakubiak

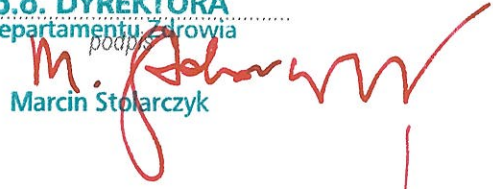
Główny specjalista k.p.

podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Zdrowia

p.o. DYREKTORA
Departamentu Zdrowia

Marcin Stolarczyk

